

Tidss. Nyn. m. 81
5 april 1939.

Twistepunktene i Nordens Historie.

Et interessant verk for alle historielærere og læreboksfatttere kommer til våren.

På initiativ av foreningen Norden vil det til våren bli utgitt første del av et arbeid som heter „Omstridte punkter i Nordens historie“. Dette verket er først og fremst beregnet på historielærere og læreboksfatttere i historie og da hvert av de omstridte spørsmål som regel har to sider vil det bli utredet av representanter for de interessertere land.

Første del kommer til å omfatte spørsmålene vikingtiden, den norske union, de politiske forhold mellom Norge og Danmark på den ene og Sverige på den annen side samt forholdet mellom Sverige og Finland. Annen del, som samtidig er under arbeid og som antagelig kommer til neste år, vil behandle spørsmålene den norsk-svenske union og Islands og Grønlands forhold til Norge og Danmark.

Det har sin store interesse å få disse twistepunktene utredet fra begge sider og det initiativ foreningen Norden her har tatt må ses som en videreføring av tiltaket med opprydningen i de nordiske lærebøker i historie. Dette sistnevnte tiltak har alt båret rike frukter. Kirkedepartementet har besluttet at alle nye norske lærebøker i Nordens historie skal forelegges fagnevndene i de andre nordiske land, og en lignende fremgangsmåte er også innført for disse lands vedkommende.

Man må ellers være opmerksom på en ting, nemlig at disse fagnevnders arbeid ikke er av negativ art. Det er ikke meningen at omstridte spørsmål skal tas ut av lærebøkene, pointet er at de skal belyses fra begge sider. Og dessuten er målet å få inn mere stoff fra de andre nordiske land i lærebøkene i ens eget lands historie. En har full grunn til å følge dette arbeidet med interesse og sympati og en må bare beklage at det ikke er igang satt før. Det er utrolig meget sludder en kan finne i eldre bøker i nordisk historie.

Poli^{en}

15 feb. 1939.

Historikerne fejrede i Aftes 100 Aars Jubilæum

100 Aars Dagen for Stiftelsen af „Dansk Historsik For-
ening“ og Grundlæggelsen af „Historisk Tidsskrift“
mindet ved en Fest i Nationalmuseets Festsal.

Blomsten af Danmarks Historikere — og enkelte Blomster fra Nabolandene — var i Aftes samlet i Nationalmuseets Festsal for at fejre et 100 Aars Jubilæum: Dagen for Stiftelsen af „Den danske historiske Forening“ og Grundlæggelsen af „Historisk Tidsskrift“, C. Molbecks Værk, der altsaa i Gaar passerede en sjælden og betydningsfuld Milepæl, saa betydningsfuld, at Stifteren selv næppe havde Fantasi til at skimte den. Skont, hvad er et Aarhundrede for en Historiker?

Paa Molbecks Grav var der om Formiddagen nedlagt en pragtfuld Krans, og han mindedes ogsaa i Marcus Lauesens Festprolog, fremsagt af Thorkild Roose. Denne Indledning til Historikerfesten og Professor Aage Friis' Tale, som vi bringer i Kroniken, blev transmitteret af Radioen og hørt af mange. Men saa lukkedes Mikrofonen — og Dørene — og kun en snæver Kres af Indviede og Indbudte samledes om de smykede Borde. Her var Undervisningsminister Jørgen Jørgensen, Departementschef Graae, Professor Sverre Steen fra Oslo som Repræsentant for den norske historiske Forening, Professor Nils Ahnlund, der repræsenterede de svenske Historikere og Bibliotekar Sigfus Blöndal fra Islands litterære Selskab, der svarer til Dansk historisk Forening. Videre saa vi Repræsentanter for de amts-

historiske Foreninger i Danmark, bl. a. Museumsdirektør Holm fra „Den gamle By“ i Aarhus.

Ved Hovedbordet (reserveret Historikernes Veteraner — Ungdommen var anbragt ved de små Sideborde) sad Højesteretspræsident Troels G. Jørgensen og Professor Arthur Christensen, som mødte for Videnskabernes Selskab i Stedet for den nylig afdøde Professor S. P. L. Sørensen, Redaktør Vald. Koppel og Frue En Datter af Historikeren A. D. Jørgensen, hvis banebrydende indsats blev mindet i flere Taler), Fru Adda Adler, Dr. phil. Ellen Jørgensen, Teaterhistorikeren Robert Neijendam og Dr. phil. Torben Krogh, der fungerede som Kapelmester under Afsyngelsen af Sangene.

Smørrebrødet blev serveret før Transmissionen, der efterfulgtes af den varme Ret, under hvilken der var Tavshed, dog kun saaledes, at der ingen Taler blev holdt. Men kom Talerne sent, var der til Gengæld mange og betydningsfulde. Rigsarkivar Lindvald hylde i en aandfuld Tale de fremmede Gæster fra vore Nabolande og bragte en Tak til de lokale danske Foreninger for mange Aars fortræffeligt Samarbejde. Undervisningsminister Jørgen Jørgensen takkede paa Lokalforeningerne Vegne og udtalte Haabet om, at den historiske Forskning også i Fremtiden maatte øve sin Indflydelse.

paa Folkets Dannelse og give et sundt Overblik. Professor Arthur Christensen hilste Foreningen fra Videnskabernes Selskab, og Norges, Sveriges og Islands Repræsentanter hylde paa deres Lands Vegne de danske Historikere. Talerne vekslede med Sange (Aakjær Sang om „Historien“ og Jonas Lies om „Norden“), og Historikerne forlod først Nationalmuseet i de sene Nattetimer. W.

Lebruns Besøg i England

Datoen for Besøget fastsat.

London, Tirsdag. (R.B.)

Præsident Lebrun og Frue ankommer til Victoria Stationen den 21. Marts om Eftermiddagen og vil blive modtaget af Kongen. Præsidenten og Frue vil bo som Kongeparrets Gæster i Buckingham Paladset. Senere aflægges der Besøg hos Dronning Mary og Institut Francais' nye Bygning indvies. Om Aftenen er der Gallataffel hos Kongeparret.

For de følgende Dage lyder Programmet saaledes:

Onsdag: Modtagelse af det diplomatiske Korps i Buckingham Paladset. Lunch hos Lord Mayor. Modtagelse i Londons Byraad. Om Aftenen Middag i den franske Ambassade og Gallaforestilling i Operaen.

Torsdag: Modtagelse i Parlamentet. Frokost hos Kongeparret paa Windsor. Om Aftenen Modtagelse af de forenede Foreninger Frankrig-Storbritannien. Middag i Udenrigsministeriet sammen med Kongen og Dronningen.

Fra Historikerfesten i Aftes: Fra venstre Prof. Nils Ahnlund, Undervisningsminister Jørgen Jørgensen, Prof. Aage Friis, Højesteretspræsident Troels G. Jørgensen og Prof. ved Oslo Universitet Sverre Steen.

Poli^{en} 15/2 39

Tidens Tegn nr. 280
31 Nov. 1938.

Historikerlunsj på Parkkafféen.

Blodbadet i Stockholm det vanskeligste.

Foreningene Nordanas felleskonseil for historieundervisningen hadde møte i Oslo lørdag og igår under ledelse av formannen i den norske historiske fagnevnd, utenriksminister Koht. I møtet deltok fra Danmark: professor Aage Friis og lektorene Knud Kretzschmer og Th. A. Müller, fra Finnland dr. A. Mickwitz, fra Sverige rektor Sven Grauers og lektor Wilh. Carlgren, og fra Norge utenriksminister

Halvdan Koht, ekspedisjonssjef Einar Boyesen, professor Sverre Steen og lektor Haakon Vigander.

Møtet skulde først og fremst behandle utgivelsen av en felles nordiske publikasjon om omstridte punkter innenfor Nordanas historie, f. eks. Norden i Vikingetiden, Kalmarunionen, den dansk-norske union, den norsk-svenske union, Finlands forhold til Sverige og Islands forhold til Norge og Danmark. Forskere i hvert land har

allerede i lengere tid vært igang med å utarbeide disse fremstillinger i samarbeid med hverandre.

Vi spurte en av våre fremragende gjester om hvilket punkt i Nordanas historie var vanskeligst å for tolke ensartet. Han bad oss gjette, og vi nevnte straks Kalmarunionen og Kiel-traktaten.

— Nei igrunnen ikke, sa han. Det vanskeligste er allikevel blodbadet i Stockholm. Det har danskene og svenskene vanskelig for å bli enige om, men der står vi velsignet utenfor for engangs skyld.

Afleveringen m. 502
7 okt. 1937.

En historiebok for alle Nordens folk.

Nya Dagligt Allehanda ut-skriver en konkurranse.

Innbyr forfattere fra Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland. - Professor Worm Müller medlem av bedømmelses komiteen. - Tre premier på 10000, 5000 og 2500 kroner.

Det svenske blad Nya Dagligt Allehanda innbyr i sitt siste nummer til en Nordisk forfatterkonkurranse om den beste lesebok i Nordens historie. Bladet opstiller 3 premier på 10.000, 5000 og 2500 kroner. Boken skal omfatte høist ca. 350 trykksider i oktav-format. Manuskriptet må være avfattet på norsk, dansk eller svensk og må være redaksjonen i hende senest den 1. juni 1938 kl. 12. Berettiget til å delta i konkurransen er forfattere fra alle de nordiske land: Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland.

De innkomne manuskripter skal bedømmes av en jury, hvis formann er rektor ved Stockholms Högskola, professor Sven Tunberg, og hvis øvrige medlemmer er professor ved Københavns universitet, K. Fabricius, professor ved Oslo universitet, J. S. Worm-Müller og professor ved Abo akademi, P. O. von Törne.

Det er en gammel idé, som her søkes realisert, å fremstille en historie, som ikke er for meget preget av nasjonal forfengelighet og nasjonale fordømmer hos de folk hvor historieboken er blitt til. N. D. A. bemerker i en leder at det er med stor tilfredsstillelse bladet innbyr til denne konkurransen. Det er et ledd i arbeidet for å fremme forståelsen og samarbeidet mellom de nordiske folk, og formålet er å skape en historie, som er bestemt for alle nordens folk, alle deres befolkningslag og alle aldersklasser. Det dreier sig om en populær-videnskapelig lesebok, ikke en lærebok.

Det er meningen at det arbeide som belønnes med første premie skal oversettes til de andre nordiske sprog og at arbeidet skal utgis samtidig i alle de nordiske land. Og bladet uttrykker håb om at Nordens første forfattere vil delta i konkurransen, så resultatet kan svare til

det norske medlem av bedømmelseskomiteen, professor J. S. Worm-Müller, som meddeler at han ennå ikke har fått seg den nærmere plan for konkurransen tilstillet. — han har først ganske nylig fått anmodning om å delta i bedømmelsen og måtte svare straks.

— Men det som har gjort at jeg fikk lyst til å være med, sier professoren, det var, at jeg tror at nettopp nu, da der er så megen strid rundt om og så mange konflikter og misforståelser mellom nasjonene, nettopp nu er det storartet, hvis vi i Norden kan få en historiebok som fremmer det der samler og ener istedenfor å splitte, — en historie, som ikke er nasjonalistisk og chauvinistisk.

Grunnlaget er forsåvidt lagt allerede ved det arbeide, som er gjort av foreningen Nordens utvalg, som grundig gjennemgikk de nuværende lærebøker. Der er ikke nu tider til å rippe opp i gamle motsetninger. Derfor tror jeg, et arbeide som det nu planlagte er på sin plass. Tiden er inne og grunnlaget for å gjøre det er lagt. De forfattere, som vil delta i konkurransen, har en god veileding i det arbeide, som er utført. Gj. det skal bli interessant å se, hvad der nu kan gjøres ut av oppgaven.

Vi har vekslet et par ord med

Afklaringen m: 444
6 sept. 1937.

Revisjonen av de nordiske lands historiske lærebøker.

Foreningen Nordens undersøkelser tilendebragt.
Henvendelser til lærebokstørhattere og forlag.
Samarbeide med de store ungdomsorganisasjoner.
De norske delegerte tilbake fra møtet på Hindsgavl.

Foreningene Norden har hatt sitt årlege delegeretmøte som holdtes på den danske forenings vakre eiendom Hindsgavl slott ved Middelfart på Fyn. Den norske forenings representanter var høiesterettsadvokat J. M. Lund, rektor Karl Aubert, direktør Harald Grieg, skibsredere Joh. Ludw. Mowinckel og generalsekretær Henry N. Bache. Advokat Lund kom lørdag tilbake til Oslo og N. T. B. har henvendt sig til ham for å få nogen oplysninger ut over hvad der tidligere har været meddelt fra møtet.

— Av det kommuniké som ble utsendt fra møtet, fremgår det at retningelinjene for «Nordens» arbeide har vært drøftet. Kommer foreningene til å gå inn for nye saker?

— De retningslinjer som i første rekke gjennem publikasjoner, foredragsvirksomhet, kurser og møter har tatt sikte på å styrke samholdstanken i Norden gjennem et utstrakt oplysningsarbeide, vil fortsatt bli fulgt, svarer advokat Lund. Men ved siden herav vil man ta opp arbeidet for en fortsatt utbygning og øket medlems-tilslutning til foreningene. «Nordens Dag» ifjor høst var et viktig fremskritt, og vi gikk her i Norge inn for økning av medlemstallet. Den norske forening har idag vel 4000 medlemmer mot før ca. 1800. Vi har nu lokalavdelinger i de fleste fylker. Det gjenstår bare de to sydligste og de to nordligste, hvor vi også håber å få avdelinger i nær fremtid. Man var på delegeretmøtet enig om at

hittil har fulgt, og som i første rekke gjennem publikasjoner, foredragsvirksomhet, kurser og møter har tatt sikte på å styrke samholdstanken i Norden gjennem et utstrakt oplysningsarbeide, vil fortsatt bli fulgt, svarer advokat Lund. Men ved siden herav vil man ta opp arbeidet for en fortsatt utbygning og øket medlems-tilslutning til foreningene. «Nordens Dag» ifjor høst var et viktig fremskritt, og vi gikk her i Norge inn for økning av medlemstallet. Den norske forening har idag vel 4000 medlemmer mot før ca. 1800. Vi har nu lokalavdelinger i de fleste fylker. Det gjenstår bare de to sydligste og de to nordligste, hvor vi også håber å få avdelinger i nær fremtid. Man var på delegeretmøtet enig om at

foreningene i «Nordens Kalender» nu hadde fått en publikasjon av høy rang. For å kunne utnytte den mere effektivt blev man enige om å la Kalenderen utkomme like etter nyttår og ikke som før til jul, da den lett drukner i juleflommen.

Man blev på møtet også enig om å opta samarbeidet med andre organisasjoner, først og fremst de store ungdomsorganisasjonene. Det ble redegjort for en undersøkelse som den svenske forenings sekretariat likeartede foreninger og sammenluttinger står i nordisk samarbeide med hverandre. Det har vist sig at et slikt samarbeide pågår i overordentlig stor utstrekning. Dog finnes det enkelte «hvite flekker» og foreningene «Norden» vil nu gå inn for å få samarbeidet igang mellom alle organisasjoner hvor sådant ikke finner sted, men hvor betingelsene for et samarbeide kan antas å foreligge.

— Kommer «Norden» til fortsatt å beskjæftige seg med historielære-bøkene?

— Dette viktige arbeide vil bli fortsatt med full kraft. Den store undersøkelse av de foreliggende lærebøker er nu ferdig og resultatet sendt historielærebookfatterne og forleggerne. Vi håper at det vil bli tatt hensyn til fagnevndenes bemerkninger ved utgivelsen av nye utgaver og forhåpentlig vil det i alle de nordiske land om ikke altfor lenge bli innført en ordning slik at autorisasjon av historielæreboekker ikke blir gitt før lærebøkene er gransket av historiske fagnevnder i nabolandene. Gjennem de historiske fagnevndene har foreningene «Norden» satt igang arbeidet med utgivelsen av skriftserier om «Omstridte punkter innenfor de nordiske lands historier». Det blev på delegeretmøtet redegjort for disse skriftserier. De første skriftserier, som omhandler Vikingetiden og Kalmarunionen, vil foreligge i nær fremtid.

— Hvilke kurser og møter kommer foreningene «Norden» til å holde til næste år?

— Det vil i Norge bli holdt et vinterstevne for studenter og et landbrukskursus. I Danmark blir det gymnasistmøte på Hindsgavl og antagelig et kursus for religionslærere og et møte for rektorer. Finland skal ha det årlige skoleungdomsmøte og et handels- og bankkursus. I Sverige blir det journalistkursus og arbeiderkursus og mulig et kursus for geografilærere. Den islandske for-

lærere til et møte på Island til neste sommer.

— Hvordan har man innenfor den norske forening «Norden» mottatt meddelelsen om den store svenske donasjon?

— Vi har naturligvis i foreningen «Norden» mottatt meddelelsen om direktør Axel Wenner-Gren som store gave med den aller største glede, og vi er alle fylt av en varm beundring for donatorene. Donasjonen vil bli av den største betydning for samholdstankens vekst i «Norden». Den åpner muligheter for et utvidet nordisk forskningsarbeide som vil få vidtrekkende følger, og som sikkert vil komme til å bety overordentlig meget også for det nordiske oplysningsarbeide som for eningen «Norden» så sterkt er gått inn for.

Aflemposten nr. 399.

10 avg. 1935.

Hvorledes den nordiske historie- skrivning skal ensrettes.

Planer om å lage en stor Nordens historie i Nordens ånd.

Vi ringte igår ettermiddag til Stockholm, til lektor Haakon Vigander, et av de to norske medlemmer i den nordiske felleskomité for historieundervisningen, og spurte ham hvorledes de trufne beslutninger vil innvirke på opfatningen av vår egen historie.

— Det det gjelder er, svarte hr. Vigander, å gi de andre nordiske folk et korrektere inntrykk av sider av vår historie som har vært mangelfullt eller galt behandlet i deres lærebøker. La mig nevne nogen eksempler. Det gamle Noregsvelde. Eller vår bondestands sørutvikling, som i de finske og svenske historiebøker fremstilles nogenlunde som den danske. Vi vil også gjerne gi de andre folk nogenlunde riktige begreper om vår nasjonale gjenreisning. Vi trenger for eksempel en solid redegjørelse for sprogsstriden i Norge. Om slike ting var det meningen å få utgitt spesielle hefter skrevet av innsiktfulle folk i Norge til bruk for dem som skal undervise i de andre land.

Men, sier hr. Vigander til slutt, vårt hovedarbeide gjelder det som skal gjøres i fellesskap. Vi har planer om å lage en Nordens historie på ca. 400 sider, som i likhet med de andre publikasjoner skal inneholde parallele fremstillinger om de minner om hvilke det har hersket betydelige divergenser. Forsvrig er hovedtrekkene i våre beslutninger her i Stockholm allerede å finne i foreningen Nordens siste årbok.

NB!

"Aftenposten" nr. 399.

9 aug. 1935.

Den nordiske historieundervisning i støpeskjeen?

Foreningen Norden vil revidere lærebøkene.

Stockholm, 8. august.

Foreningene Nordens komité for historieundervisningen har i de siste to dager holdt et møte i Stockholm. Fra norsk side deltok rektor Boysen og lektor Vigander.

Man fastslo at undersøkelsen av lærebøkene i historie nu er ferdig, og man besluttet å henstille til foreningen Norden å trykke det materiale som er innsamlet. Videre besluttet man å henstille at det utarbeides en samling veilegende oversikter over de nordiske folks mellerhvsærender som det er divergerende meninger om i de nordiske land.

Vi har gjort forgjelte forsøk på å få opplysninger i Nordens kontorer i Oslo og Stockholm, men i det første ferierer sekretæren, og det annet sværer slett ikke, i allfall ikke på denne side av kl. 14.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Socialdemokraten

skriver den

25. NOV. 1931

Hvad har Nordmændene lært om Grønland?

Da jeg synes, det i disse Dage maa kunne have en vis Interesse at høre, hvad der i norske Skoler — højere som elementare — i den sidste Menneskeralder er blevet doceret om Grønlands statsretlige Forhold til Danmark, har jeg slaæt efter i de mest brugte norske Lærebøger i Geografi og skal heraf citere:

Ludvig Horn: Geografi for Folkeskolen. 1917: »Danmark ejer også Grønland.«

Samme Fort.: Geografi for Middelskolen, sidste Udgave: »Danmark rår desuden i Amerika over Grønland.«

Aksel Arstal: Geografi for Middelskolen: »Grønland er nu en dansk Koloni.«

Einar Haffner: Geografi for Middelskolen: »Utenfor Europa har Danmark Grønland.«

Arstal-Skjærum: Geografi for Middelskolen 1924: »Danmark bestaar af: 1) Det egentlige Danmark. 2) Færøerne, 3) Island og 4) Grønland, som engang hørte til det norske rike.«

Dr. Hans Reusch: Geografi for Middelskolen. 1912. — Kortfattet Geografi. 1920: »Til Danmark hører Færøerne, Island og Grønland.«

Det synes mig, at de Anskuelser om Grønland, man i Dag i Norge — efter en opvirkende Agitation — prøver at hævde, staar i en lidt besynderlig Modsatning til, hvad der saaledes — før umodsagt — er podet ind i Befolkingens Bevidsthed.

L. H.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Blad **Berlingske Tidende**

skriver den 11. MRS. 1931

„Norges fuldstændige Ret til Grønland“.

Skal de norske Historiebøger laves om?

BERGEN, ONSDAG. RB.

I Aften afd holdtes der her et Grønlands-møde efter Indbydelse af Foreningen Grønlandsnemdi. Efter en lang Diskussion vedtages en Resolution, hvori det hedder:

Vi holder fast ved vor historiske Ret baade til Vestgrønland og Østgrønland. Den endelige Løsning af Grønlandsprøgsmalet er et nærrørt Spørgsmål. Derfor beder vi de norske Statsmænd: 1) arbejde for, at Grønland bliver såbnet for Samfærdsel og Samhandel, 2) støtte norske Forskningarejser til Grønland, 3) holde på Norges fuldstændige Ret til Grønland. 4) Mødet kræver, at det i alle norske Lærebøger skal siges, at Norge aldrig har godkendt Kiel-Traktaten af 1814. 5) Mødet kræver Granskning af alle norske Tomter og Bosteder på Grønland, som hører vor Saga til, og det kræver, at Stortinget uden Afskortning bevilger den Sum, som Regeringen har foreslægt til Norges Svalbard- og Ishavundersøgelser i 1931.

Dr. Terkel Mathiassen om Bergen-Resolutionen.

Det er jo rigtignok en ordentlig Skyld! udtalte Grønlandsforskeren, Dr. Terkel Mathiassen, da vi præsenterede ham ovenstaaende Resolution — men man skal ikke tage dette nye Udslag af norron Mentalitet alt for højtideligt.

Den eneste historiske Ret, der kan være Tale om for Norges Vedkommende er, at de islandske Kolonister, der i sin Tid opdagede Grønland, kom fra Norge og var af norsk Herkomst, men hele den af dem grundlagte Kolonisation blev efter nogle Aarhundreder helt tilintetgjort af Eskimoerne omkring Aar 1500, og saa kom Danskerne til som Grønlands egentlige Kolonisatorer.

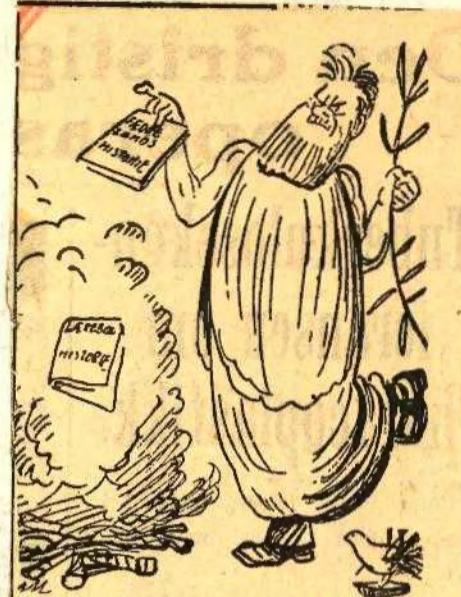
— Men Danmark og Norge var jo den Gang et samlet Hele?

— Ja, det staaas der jo ogsaa paa fra norsk Side, men det Argument gælder ikke, thi ved Adskillelsen i 1814 anerkendte Norge udtrykkelig i Kieler-Trak-

taten, at Grønland tilhørte Danmark. Den Kendsgerning, at Norge har anerkendt Kiel-Traktaten vil dog ikke afsværliges ved at Lærebøgerne sørger derhen, at en saadan Anerkendelse aldrig har fundet Sted. Saadan kan man dog ikke lege. Hertil kommer, at saa at sige hele den videnskabelige Udforskning af Grønland er Dansernes Værk.

Nordmændene vil maa ske gøre gældende, at Østgrønland i hvert Tilfælde ikke falder ind under Kiel-Traktaten af den Aarsag, at det først senere er opdaget. Men det er Danskerne, der har opdaget det og som har taget det i Besiddelse for den danske Krone længe inden Nordmændenes grønlandske Interesser, der er af meget ny Dato, vakte til Live. Ekspedition efter Ekspedition har gjort deres indsats og Navne som Kaptajn Graah, Kommandør Gustav Holm, Viceadmiral Amdrup, „Danmark“-Ekspeditionen, og i de senere Aar Dr. Lauge Koch vil til enhver Tid staa som de lysende Mærkepæle i det Lands Erobring og Udforskning.

„Tidens Tegn“ nr. 189.
Fredag 13. aug 1930.

En sosialdemokratisk autodafé (dansk karikatur).

De danske skolebøker skal revideres.

„I videnskapelig, kulturhistorisk og fredsvenlig ånd“.

Undervisningsministeren har opnevnt et utvalg på syv medlemmer.

Undervisningsminister Borghjerg har forleden nedsatt et utvalg på syv medlemmer, som skal utrede spørsmålet om en revisjon av skolebøkene, spesielt lærebøkene i historie, og fremkomme med forslag om forbedringer. I den offentlige meddelelse som er utseutd heter det:

I tilslutning til den oppfatning som i de senere år fra forskjellig side og med megen vekt er framført, gående ut på å fremheve det betydningsfulle i, at de systemer av lærebøker som anvendes ved undervisningen i den offentlige folkeskole og de høyere skoler, ikke alene rent faglig kan sies å tilfredsstille de fordringer som naturlig bør stilles men også med hensyn til stoffvalg og framstilling gir et grunnlag, som er preget av videnskapelig, kulturhistorisk og fredsvennlig ånd, har undervisningsministeriet under 12. august nedsatt et utvalg med den hovedoppgave å foreta en undersøkelse av de skolebøker som nu finner anvendelse og på grunndag herav fremsette uttalelser og forslag overfor ministeriet.

I sin skrivelse til de pågjeldende har ministeriet dessuten uttalt, at det forventes at utvalget fremkommer med de uttalelser, dets undersøkelse måtte gi anledning til, vedrørende andre hensyn ved lærebøkers innhold, herunder hensyn til undervisningen i andre fag (samarbeide mellom fagene), valget mellom det virkelig betydningsfulle og det mindre viktige, bokernes omfang og kostbarhet m. v.

Utvalget som vil få bemyndigelse til å benytte sakkyndig hjelp, er sammensatt således: Ministeriets konsulent i saker vedrørende folkeskolen og seminariene F. C. Kaalund-Jørgenseen (formann), undervisningsinspektør ved gymnasieskolene dr. phil. A. C. Høiberg Christensen, undervisningsinspektør for mellom- og realskolene O. C. Bjørneboe, professor dr. phil. E. L. Arup, professor Aage Bentzen, folketingsmann, kand. teol. L. J. Bomholt og viseskoledirektør H. A. Svane.